

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/42/2020
Identifikačné číslo spisu: 1416205110
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1416205110.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej, a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu Z. C., bývajúceho v C., S. XX, zastúpeného HUTTA & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Bezekova 3225/13, proti žalovanej G. K., K.Q..X., so sídlom Š., S. XXX, zastúpenej JÁNSKY & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária so sídlom v Nitre, Štúrova 13, o zaplatenie 5.643 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 11C/103/2016, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2019 sp.zn. 9Co/94/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 30. januára 2018 č.k. 11C/103/2016-188 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.152,80 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.152,80 eur od 7. novembra 2015 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.490,20 eur od 7. novembra 2015 do 31. augusta 2016, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (výrok II.). Konanie v časti o zaplatenie sumy 2.490,20 eur zastavil (výrok III.) V zastavenej časti žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania (výrok IV). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok V.).

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej rozsudkom z 9. mája 2019 sp.zn. 9Co/94/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a skonštatoval jeho správnosť (§ 387 ods. 1 CSP). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca si svoj uplatnený nárok založil na zmluve, majúcej povahu spotrebiteľskej zmluvy, t.j. takej, pre ktorú je obvyklé, že má podobu typovej štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch opakovane a spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným

spôsobom neovplyvňuje, nejde teda o zmluvu s individuálne dojednanými zmluvnými ustanoveniami v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaná pri uzatváraní zmluvy vystupovala ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalobca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Stotožnil sa s právnym posúdením čl. III bod 3. 5 Zmluvy o budúcej zmluve o dielo, tak ako ho vyhodnotil súd prvej inštancie. Pokiaľ išlo o výšku a rozsah prípravných prác, ktoré boli medzi stranami sporné, žalovaný v konaní nevedel dostatočne vysvetliť túto výšku a ani presný rozsah prípravných prác.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Namietala, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Súd podľa jej názoru svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil a znemožnil žalovanej riadne uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, keď konštatoval, že žalovaná nenavrhola vykonanie dôkazu (znalecké dokazovanie na zistenie hodnoty prác, ktoré žalovaná realizovala v prospech žalobcu, ako časti žalovaného nároku), hoci obsah spisu svedčí o opak. V tomto smere uviedla, že s poukazom na povahu navrhovaného dôkazu a jeho „schopnosť“ preukázať dôvodnosť žalovaného nároku v časti ceny realizovaných prác, je nepochybné, že pre správne a spravodlivé rozhodnutie sporu, pokiaľ medzi stranami sporu bola sporná cena a rozsah realizovaných prác, bolo nariadenie znaleckého dokazovania nevyhnutné.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia odvolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním žalovaná napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

11. Dovolanie žalovanej posúdil dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že uplatnila dovolací dôvod, kde namietala vady konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

12. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť (a zároveň dôvodnosť) dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Pod v ustanovení §

420 písm. f/ CSP koncipovaným porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká zákonnému procesnoprávnemu rozmeru, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba považovať aj taký postup súdu, ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody, alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

14. Obdobne ako v skutkovej oblasti, i v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú podobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodovania, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež i zásadami spravodlivého procesu.

15. Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019) vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Dovolateľka prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP zdôvodňovala nevykonaním navrhnutých dôkazov súdmi nižšej inštancie (čím malo dôjsť k nedostatočne zistenému skutkovému stavu veci), ako i nepreskúmateľnosťou rozsudku odvolacieho súdu. V súvislosti s námietkou žalovanej o nevykonaní navrhnutých dôkazov dovolací súd uvádza, že súde nižších stupňov neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrilo výlučne súdu, a nie stranám sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Ak súd niektorý dôkaz nevykonal, mohlo to viesť najvyššie k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999), čo nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Navyše dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 7. novembra 2017 žalovaná na otázku súdu, či trvá na vykonaní dôkazu - znaleckého dokazovania znalcom určeným súdom, uviedla, že toto ponecháva na rozhodnutí súdu a zväži po porade s klientom. Na základe toho súd prvej inštancie následne uznesením vyzval žalovanú, aby v lehote 15 dní uviedla, či trvá na nariadení znaleckého dokazovania, na výzvu ktorého žalovaná neodpovedala a na pojednávaní dňa 30. augusta 2018 uviedla, že nemá návrh na doplnenie dokazovania. Za takejto situácie, keď strana nenavrhne vykonanie znaleckého dokazovania, súd nemá možnosť a ani dôvod sám iniciatívne takéto znalecké dokazovanie nariadiť, vychádzajúc z princípu kontradiktórnosti a procesnej zodpovednosti sporovej strany za výsledok sporu. Námietka žalovanej, že jej bolo znemožnené riadne uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, je preto nedôvodná a nemá oporu v obsahu spisu.

17. Pokiaľ dovolateľka tvrdila, že súde nedostatočne zistili skutkový stav veci a došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu dôkazov, najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) dospel k záveru, že uvedené nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strán sporu (R 37/1993, R 25/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Výnimkou sú iba preukázané závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v

zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. V preskúmvanej veci však o takýto extrémny prípad nejde.

18. Za ďalšiu vadu zmätočnosti označila dovolateľka nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu. Namietala, že odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s konkrétnymi úvahami, ako posudzoval ňou tvrdené skutočnosti a pomerne rozsiahlu právnu argumentáciu. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo.

19. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne reagoval na všetky relevantné odvolacie námietky, jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo ich považuje za nedôvodné. Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

20. Vzhľadom na to, že dovolací súd nezistil v postupe súdov existenciu vady podľa § 420 písm. f/ CSP, najvyššiemu súdu neostávalo iné, ako dovolanie podľa § 477 písm. c/ CSP odmietnuť.

21. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.